

Tanulmányok alatti vizsgák követelményei

Felső tagozat

5. osztály

Magyar nyelv és irodalom

A tanuló

- magabiztosan értelmez szöveget, válaszol az olvasottakkal kapcsolatos kérdésekre, kikeres szövegrészetet;
- különbséget tesz a mese, monda és regény között;
- az évfolyamon tanult főbb irodalmi műveket képes szerzőhöz kötni, azok tartalmáról röviden beszélni;
- képes a kommunikáció jeleinek, elemeinek gyakorlati alkalmazására mind szóban, mind írásban;
- felismeri az állandósult szókapcsolatokat, a hasonlatokat a beszédben és irodalmi művekben;
- tisztában van a magyar beszédhangképzés alapjaival, a szavak jelentésének fogalmával, a helyesírás alapelveivel;
- képes felismerni a mássalhangzó törvényeket;
- érti a hangalak és jelentés, ill. a kapcsolódó csoportosítás fogalmait.

Matematika

A tanuló

- konkrét esetekben halmazokat felismer és ábrázol;
- állítások logikai értékét (igaz – hamis) megállapítja;
- érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját nagy számok esetén;
- ismeri és alkalmazza az oszthatósági szabályokat (2, 5, 10, 100);
- írásban összead, kivon, szoroz és legfeljebb kétjegyű egész számmal oszt;
- ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendet;
- meghatározza konkrét számok ellentettjét, abszolút értékét, és definiálja az egész számokat; Az egész számok körében alapműveleteket elvégez;
- ábrázol törtrészeket, meghatároz törtrészeknek megfelelő törtszámokat;
- képes a törtek egyszerűsítésére és bővítésére;
- különböző alakokban írt egyenlő törteket felismer;
- felismeri, hogy egy tört kisebb vagy nagyobb 1 egésznél, vagy pontosan 1 egész;
- elvégzi az alábbi műveleteket: közönséges törtek összeadása és kivonása, közönséges tört szorzása és osztása természetes számmal;
- érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját tizedes törtek esetén;
- tizedes törteket számegyenesen ábrázol, egyszerűsít, bővít, összehasonlít, kerekít;
- képes tizedes törtek összeadására és kivonására; szorzására és osztására 10-zel, 100-zal, 1000-rel..., és természetes számmal;
- megállapítja tört alakban írt szám tizedes tört alakját;
- egyszerű szöveges feladatokat különféle módszerekkel

megold;

- tájékozódik a koordináta-rendszerben;
- sorozatot adott szabály alapján folytat;
- meghatározza a téglalap és négyzet kerületét és területét;
- a sík alakzatai közül felismeri az egybevágó síkidomokat;
- megkülönbözteti a sokszögeket;
- meghatározza a téglatest és kocka felszínét és térfogatát;
- ismeri a testek geometriai jellemzőit (lap, él, csúcs);
- ismeri az idő, a tömeg, a hosszúság, az űrtartalom szabványmértékegységeit és használja azokat mérés során;
- síkbeli tartományok közül kiválasztja a szögtartományokat, nagyság szerint összehasonlítja, méri, csoportosítja azokat;
- átlagot számol.

Idegen nyelv/Angol

A tanuló

- a vonatkozó témakörben és szinten megért alapvető szövegeket;
- képes néhány szavas egyszerű mondatok megalkotására szóban és írásban;
- önállóan megold a tananyaggal kapcsolatos feladatokat.

Idegen nyelv/ Angol-emelt

A tanuló

- a vonatkozó témakörben és szinten megért alapvető szövegeket;
- képes néhány szavas egyszerű mondatok megalkotására szóban és írásban, ezek egyszerű szöveggé történő összefűzésére, kommunikációra;
- érdeklődik a célnyelvi országok sajátosságai iránt.

Etika/Hit és erkölcstan

A tanuló:

- felismeri a saját egészségét veszélyeztető hatásokat;
- azonosítja a családban betöltött szerepeket és feladatokat;
- azonosítja saját szerepét és feladatait;
- azonosít néhány, a családban előforduló konfliktust;
- felismeri a konfliktus kialakulására utaló jelzéseket.

Természettudomány

A tanuló

- tudjon megkülönböztetni anyagokat, ismerje azok jellemző tulajdonságait (kiemelten a víz és a levegő tulajdonságai);
- ismerje a halmazállapotokat, azok tulajdonságait;
- ismerje fel a légyszárú növény részeit, tudja a növényi szervek feladatait;
- nevezze meg a virág részeit és azok feladatait;
- ismerje fel a tanult terméstípusokat, tudja a termések részeit, azok feladatát;
- tegyen különbséget az egynyári-kétnyári növények között;
- ismerje fel és nevezze meg a tanult állatok testrészeit, fogalmazza meg funkcióit;
- tudja jellemezni a tanult fogtípusokat;
- tudja értelmezni az időt különböző dimenziójú skálákon;

- ismerje a térkép fogalmát, jelrendszerét, ismerjen fel térképtípusokat;
- ismerje a domborzati formákat, és azok térképi jelölését;
- használja a gyakorlatban is a fő - és mellékvilágítást;
- tudjon önállóan távolságot mérni térképen, tudjon digitális formában útvonaltervet készíteni;
- tudja az időjárás, éghajlat elemeit, a levegő felmelegedéseinek és a csapadékképződésfolyamatának lépéseit;
- tudjon középhőmérsékletet, hőingadozást számolni;
- felismeri és megnevezi az emberi test fő részeit, szerveit;
- ismeri az egészséges életmód alapelveit.

Történelem

Témakörök:

Személyes történelem

Fejezetek az ókor történetéből

A kereszténység

A középkor világi

Képek és portrék az Árpád-kor történetéből

A tanuló

- fel tudjon idézni 1-1 ókori mítoszt, mondát, történetet;
- be tudja mutatni az ókor és a kora középkor kultúrájának főbb vonásait, és a korszakokban élt emberek életét;
- ismerje az ókori és középkori magyar történelem kiemelkedő alakjait, cselekedeteiket, illetve szerepüket a magyar nemzet történetében;
- tisztában legyen a zsidó-keresztény kultúra kialakulásának főbb állomásaival;
- ismeri a korszak legfontosabb évszámait, azt században el tudja helyezni.

Hon-és népismeret

A tanuló

- betudjamutatni szülőföldje hagyományos értékeit;
- ismerje a néphagyományokat, szokásokat;
- példákat tud mondani hazánk természeti értékeire, épített örökségekre.

Ének-zene

A tanuló

- tudja felidézni a tanult dalokat, közülük választás alapján énekelni is;
- a tanult ritmikai elemeket tudja alkalmazni;
- tanult ritmusértékeket a tanuló ismerje és használja gyakorló nevüket, grafikai jelüket és értéküket;
- ismerje fel a tanult hangközök grafikai képét, írását a dalanyagban;
- ismerje fel a jellegzetes népi hangszereket;
- nevezze meg a klasszikus zenekar hangszercsaládjainak alapvető hangszereit.

Vizuális kultúra

A tanuló

- felismeri az egyes témakörök szemléltetésére használt műalkotásokat, alkotókat;
- szöveges vagy egyszerű képi inspiráció alapján elképze

	<p>és megjeleníti a látványt;</p> <ul style="list-style-type: none"> – megfigyeléseit, tapasztalatait, gondolatait vizuálisan rögzíti; – az egy iránypontos perspektíva egyszerű szabályait ismeri, és lehetőség szerint alkalmazza.
Technika és tervezés	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – ismeri a legfontosabb településfajtákat, azok jellemzőit; – megnevezi a településeken található legfontosabb középületeket, közintézményeket; – átlátja a lakóház tervezésének szempontjait – alaprajz, tájolás; ismeretei vannak a régi korok épületeiről, építőanyagairól, a hagyományos népi építészet épületeiről, építőanyagairól; – elemi műszaki rajzi ismereteit alkalmazni tudja tervezés során; – tudja alkalmazni a vetületi ábrázolást; – makettet készít, milliméter-pontossággal mér; – közlekedésbiztonsági ismereteiről számot tud adni.
Digitális kultúra	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat; – ismeri és tanári segítséggel használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit; – önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit és fájljait; – ismeri a prezentációkészítés alapszabályait, és azokat alkalmazza; – a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat; – önállóan keres információt; – tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel.
Testnevelés	<p>A tanuló ismerje</p> <ul style="list-style-type: none"> – a mozgásformához kapcsolódó fogalmakat; – a futó, ugró és dobóiskola gyakorlatokat; – az alapvető tornaelemeket; – a sportjátékok elsajátításához szükséges labdás és labda nélküli motoros és kognitív képességeket; – a játékszabályok pontos ismeretét és betartását.
6. osztály	
Magyar nyelv és irodalom	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – véleményt formál olvasott műről, annak szereplőiről, erkölcsi felvetéseiről; – a monda, ballada, rege fogalmához alkotást tud kötni; – képes érzelmi témák megkülönböztetésére, a történelmi események felismerésére az olvasott műből; – felismeri a szófajokat, alkalmazza a vonatkozó alapvető helyesírási szabályokat; – logikusan köt össze mondatokat és alkot rövid szövegeket.
Matematika	<p>A tanuló</p>

- konkrét esetekben halmazokat felismer és ábrázol;
- állítások logikai értékét (igaz – hamis) megállapítja;
- érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját nagy számok esetén;
- ismeri és alkalmazza az oszthatósági szabályokat (2,3, 4, 5,6, 9, 10, 100);
- **meghatározza természetes számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét;**
- írásban összead, kivon, szoroz és legfeljebb kétjegyű egész számmal oszt;
- ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendet;
- meghatározza konkrét számok ellentettjét, abszolút értékét, és definiálja az egész számokat;
- az egész számok körében alpműveleteket elvégez;
- **meghatározza konkrét számok reciprokát;**
- **ismeri a racionális számokat, különbséget tesz véges, végtelen és végtelen szakaszos tizedes tört között;**
- ábrázol törtrészeket, meghatároz törtrészeknek megfelelő törtszámokat;
- képes a törtek egyszerűsítésére és bővítésére;
- különböző alakokban írt egyenlő törteket felismer;
- felismeri, hogy egy tört kisebb vagy nagyobb 1 egésznel, vagy pontosan 1 egész;
- elvégzi az alábbi műveleteket: közösleges törtek összeadása és kivonása, közösleges tört szorzása és osztása természetes számmal, **közösleges tört szorzása közösleges törttel, közösleges tört osztása közösleges törttel;**
- érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját tizedes törtek esetén;
- tizedes törteket számegyenesen ábrázol, egyszerűsít, bővít, összehasonlít, kerekít;
- képes tizedes törtek összeadására és kivonására; szorzására és osztására 10-zel, 100-zal, 1000-rel..., és természetes számmal;
- **gyakorlati feladatok megoldása során tizedes törtet legfeljebb kétjegyű egész számmal írásban oszt; a hányadost megbecsüli;**
- megállapítja tört alakban írt szám tizedes tört alakját;
- egyszerű szöveges feladatokat különféle módszerekkel megold, **pl. szakaszos ábrázolás, visszafelé gondolkodás;**
- **felismeri az egyenes és fordított arányosságot konkrét helyzetekben;**
- **ismeri a százalék fogalmát, gazdasági, pénzügyi és mindennapi élethez kötődő százalékszámítási feladatokat megold;**
- tájékozódik a koordináta-rendszerben;
- sorozatot adott szabály alapján folytat;
- **csoportosítja a háromszögeket szögeik és oldalaik sze-**

rint;

- ismeri a tengelyesen szimmetrikus háromszöget;
- ismeri a háromszögek tulajdonságait: külső és belső szögek összege, háromszög-egyenlőtlenség;
- ismeri a négyszögek tulajdonságait: belső és külső szögek összege, konvex és konkáv közti különbség, átló fogalma;
- ismeri a speciális négyszögeket: trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtrapéz, négyzet;
- meghatározza a háromszögek és a speciális négyszögek területét és területét;
- a sík alakzatai közül felismeri az egybevágó síkidomokat. Megkülönbözteti a szabályosszögeket;
- ismeri a kör részeit;
- különbséget tesz egyenes, félegyenes és szakasz között;
- megszerkeszti alakzatok tengelyes és középpontos tükrképét;
- felismeri a kicsinyítést és nagyítást hétköznapi helyzetekben;
- egyenes hasáb, téglatest, kocka alakú tárgyak felszínét és térfogatát méréssel megadja, egyenes hasáb felszínét és térfogatát képlet segítségével kiszámolja;
- környezetünk tárgyaiban felfedezi a geometriai testeket;
- ismeri és alkalmazza a téglatest, kocka tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló;
- testek közül képes a gömb kiválasztására;
- építmények készíti képeket, nézeteket, alaprajzokat, hálók alapján;
- ismeri az idő, a tömeg, a hosszúság, az űrtartalom szabványmértékegységeit és használja azokat mérés során;
- síkbeli tartományok közül kiválasztja a szögtartományokat, nagyság szerint összehasonlítja, méri, csoportosítja azokat;
- átlagot számol.

Idegen nyelv/Angol

A tanuló

- a vonatkozó témakörben és szinten megért alapvető szövegeket, képes néhány szavas egyszerű mondatok megalkotására szóban és írásban, kommunikációt kezdeményez alapszinten;
- önállóan megold a tananyaggal kapcsolatos feladatokat.

Idegen nyelv/ Angol-emelt

A tanuló

- a vonatkozó témakörben és szinten megért alapvető szövegeket, képes néhány szavas egyszerű mondatok megalkotására szóban és írásban, ezek egyszerű szöveggé történő összefűzésére, kommunikációra;
- olvasott és hallott szöveggel kapcsolatos feladatokat önállóan megold;

Etika/Hit és erkölcsstan

- érdeklődik a célnyelvi országok sajátosságai iránt, ezekről alapvető dolgokat képes közölni.

A tanuló

- a családjában és ismeretségi körében találjon olyanmintákat, amelyek példaként szolgálnak számára;
- azonosítja a nemzet, a kulturális közösség számára fontos értékeket;
- értékeli az etikus és nem etikus cselekvések következményeit;
- értelmetten a szeretetnek, az élet tisztelete elvének a kultúrára gyakorolt hatását;
- értelmetten az egyes egyházak ünnepköréhez kapcsolódó alapvető vallási, kulturális eseményeket;
- összekapcsolja az egyes egyházak, vallások ünnepköreit.

Természettudomány

A tanuló:

- ismeri a hegységképződési folyamatokat, valamint a legjellemzőbb hazai kőzetek csoportosítását, jellemzőit;
- felismeri és jellemzi a különböző felszínformákat;
- csoportosítani tudja az energiahordozókat különböző szempontok alapján;
- példákat hoz a megújuló és a nem megújuló energiaforrások felhasználására;
- felismeri és megfigyeli a környezetben előforduló élő és élettelen anyagokat, megadott vagy önállóan kitalált szempontok alapján csoportosítja azokat;
- önállóan végez becsléseket, méréseket és használ mérőeszközöket különféle fizikai paraméterek meghatározására;
- önállóan tájékozódik a térképen és a földgömbön;
- a valóságban megismert területről egyszerű, jelrendszerrel ellátott útvonaltervet, térképet készít;
- meghatározott szempontok alapján útvonalat tervez a térképen;
- ismeri és meg tudja térképen mutatni hazánk nagytájakait, azok fő jellemzőit, részeit, folyóit, nagyvárosait;
- megnevezi és jellemzi a tanult életközösségek növény és állatfajait;
- felismeri és magyarázza az élőhely-életmód-testfelépítés összefüggéseit az erdők, a füves területek, vizek, vízpartok életközössége esetén;
- táplálékláncokat és azokból táplálékhálózatot állít össze a megismert növény- és állatfajokból.

Történelem

A Témakörök:

Képek és portrék a középkori magyar állam virágkorából

Új látóhatárok

Portrék és történetek Magyarország kora újkori történetéből

Élet a kora újkori Magyarországon

A magyar nemzeti ébredés és polgárosodás kora

A tanuló

- ismerje a középkori és újkori magyar történelem kiemelkedő alakjait, cselekedeteiket, illetve szerepüket a magyar nemzet történetében;
- fel tudja idézni a középkori és újkori magyar történelem legfontosabb eseményeit, jelenségeit;
- képes legyen felidézni a magyar nemzet honvédő és szabadságharcait;
- tisztában legyen a középkor és újkor világképének fő vonásaival;
- ismerje a korszak legfontosabb évszámait, azt században el tudja helyezni;
- ismeri a különböző korok hadviselési szokásait, jellemzőit.

Dráma és színház

A tanuló képes legyen

- felfedezni a tér, az idő, a tempó, a ritmus sajátosságait.
- megfigyelni, azonosítani és értelmezni a tárgyi világ jelenségeit;
- felidézni a látott, hallott, érzékelt verbális, vokális, vizuális, hatásokat;
- tudatosan irányítani és összpontosítani figyelmét a környezete jelenségeire;
- koncentrált figyelemmel végezni a játékszabályok adta keretek között tevékenységeit;
- megfigyelni, azonosítani és értelmezni a környezetéből érkező hatásokra adott saját válaszait;
- értelmezni önmagát a csoport részeként.

Ének-zene

A tanuló

- tudjon dallamokat írni betűkottáról hangjegyekbe;
- ismerje fel a váltakozó ütemet, párosító dalt, páros és páratlan lüktetést;
- legyen jártas elemek felismerésében, hangoztatásában és írásában;
- kiválasztott, hallás után megtanult múdalt legyen képes elénekelni kottaképről.

Vizuális kultúra

A tanuló

- felismeri az egyes témakörök szemléltetésére használt műalkotásokat, alkotókat;
- szöveges vagy egyszerű képi inspiráció alapján elképzelet és megjeleníti a látványt;
- megfigyeléseit, tapasztalatait, gondolatait vizuálisan rögzíti;
- adott tartalmi keretek figyelembevételével karaktereket, tereket, tárgyakat, helyzeteket, történeteket részletesen elképzelet, fogalmi és vizuális eszközökkel bemutat és megjeleníti;
- adott célszemponatok figyelembevételével térbeli, időbeli

viszonyokat, változásokat, eseményeket, történeteket rögzít, megjelenít;

- az egy iránypontos perspektíva egyszerű szabályait ismeri, és felhasználja kitalált tér ábrázolására épülő alkotó munkában.

Technika és tervezés

A tanuló

- ismeri az ember személyes felelősségét a környezet alakításában, tisztában van a környezet- és egészségtudatos cselekvéssel;
- képes egyszerű műszaki rajzokat értelmezni;
- azonosítja a műszaki ábrázolás jelképeit; szabályait ismeri; elemi műszaki rajzi ismereteit alkalmazza a tervezés során; lakásalaprajzot tervez, berendezett lakásmakettet készít;
- alkalmazza a vetületi ábrázolást;
- különböző háztartási vegyszerek címkéin lévő piktogramok jelentését ismeri;
- elsősegélynyújtási szabályokkal tisztában van;
- felismeri a közlekedési hálózatok szerepét, fontosságát a települések kialakulásában, fejlődésében, a település lakóinak életminőségében;
- kerékpáros közlekedés szabályait ismeri.

Digitális kultúra

A tanuló

- megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat;
- ismeri és tanári segítséggel használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- ismeri és használja a programozási környezet alapvető eszközeit;
- a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven;
- a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat;
- digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót;
- digitális képeken képkorrekciót hajt végre;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat;
- önállóan keres információt.

Testnevelés

A tanuló ismerje

- a tornaórák szervezéséhez szükséges rendgyakorlatokat, a futó, ugró-és dobóiskola gyakorlatait, a sportjátékokban a szabálykövető magatartást, sportszerűséget;
- a tornaelemek alapvető gyakorlatait;
- a sportágak szükséges eszközeinek biztonságos használatát;
- a játékszabályok pontos ismeretét és betartását.

7.osztály

Magyar nyelv és irodalom

A tanuló

- a vonatkozó korok megnevezéseit, jellemzőit ismeri, irodalmi szövegeit megérti, arról beszél;
- a nemzeti identitást meghatározó alkotásokat ismeri, képes azokat alap szinten elemezni;
- képes alapvető hangulatokat, szóképeket műben felismerni;
- a mondatot, mint kerek logikai beszédegységet felismeri és alkalmazza, azon belül képes elkülöníteni az öt mondatrész, ill. mondatot elemezni.

Matematika

A tanuló

- elemeket halmazba rendez több szempont alapján;
- részhalmazokat konkrét esetekben felismer és ábrázol;
- számokat, számhalmazokat, halmazműveleti eredményeket számegyenesen ábrázol;
- ismeri a racionális számokat;
- konkrét szituációkat szemléltet gráfok segítségével;
- ismeri a prímszám és az összetett szám fogalmakat; el tudja készíteni összetett számok prímtényező felbontását 1000-es számkörben;
- meghatározza természetes számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét;
- pozitív egész számok pozitív egész kitevőjű hatványát kiszámolja;
- ismeri a százalék fogalmát, és mindennapi élethez kötődő százalékszámítási feladatokat megold;
- idő, tömeg, hosszúság, terület, térfogat és űrtartalom mértékegységeket átvált helyi értékes gondolkodás alapján, gyakorlati célszerűség szerint;
- egyszerű betűs kifejezésekkel összeadást, kivonást végez, és helyettesítési értéket számol;
- egy- vagy kéttagú betűs kifejezést számmal szoroz; egyismeretlenes elsőfokú egyenletet lebontogatással és mérlegelvvel megold;
- matematikából, más tantárgyakból és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;
- ismeri a négyszögek tulajdonságait: belső és külső szögek összege, konvex és konkáv közti különbség, átló fogalma;
- ismeri a speciális négyszögeket: trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtapéz, négyzet;
- ismeri a speciális négyszögek legfontosabb tulajdonságait;
- meghatározza háromszögek és speciális négyszögek kerületét, területét;
- ismeri a kör részeit; különbséget tesz egyenes, félegyenes és szakasz között;
- megszerkeszti alakzatok tengelyes és középpontos tükröképét;
- ismeri a kocka, a téglalap felszínét és térfogatát;
- ismeri a kocka, a téglalap, a hasáb tulajdonságait;

	<ul style="list-style-type: none"> – adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol hagyományos eszközökkel; – ismereteit felhasználja a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebbségi/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál.
Idegen nyelv/Angol	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – a vonatkozó témakörben és szinten megért alapvető szövegeket; – képes néhány szavas egyszerű mondatok megalkotására szóban és írásban, kommunikál; – önállóan megold a tananyaggal kapcsolatos feladatokat.
Idegen nyelv/ Angol-emelt	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – a vonatkozó témakörben és szinten megért alapvető szövegeket; – képes néhány szavas egyszerű mondatok megalkotására szóban és írásban, ezek szöveggé történő összefűzésére, kommunikációra; – olvasott és hallott szöveggel kapcsolatos valamint nyelvtani feladatokat önállóan megold; – érdeklődik a célnyelvi országok sajátosságai, a hírei iránt, ilyen eredetű médiatartalmakat néz és hallgat, képes ezeket feldolgozni.
Etika/Hit és erkölcsstan	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – ismerje a saját egészségét veszélyeztető hatásokat; – megfogalmazza a saját intim terének határait; – azonosítja a családban betöltött szerepeket és feladatokat; egyre reálisabban a saját szerepét és feladatait; – azonosít néhány, a családban előforduló konfliktust; – felismeri a család életében bekövetkező nehézhelyzeteket, és megfogalmazza, hogy milyen módon kezelhetők ezek; – csoportban törekszik a személyiségének legjobban megfelelő feladatok vállalására;
Történelem	<p>Témakörök:</p> <p>A modern kor születése</p> <p>A dualizmus kora: felzárkózás Európához</p> <p>Az első világháború és következményei</p> <p>Totális diktatúrák</p> <p>A Horthy-korszak</p> <p>A második világháború</p> <p>A megosztott világ</p> <p>Magyarország szovjetizálása</p> <p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – be tudja mutatni az újkor életmódjának és kultúrájának főbb vonásait és az egyes történelmi korszakokban élt emberek életét; – ismerje az újkori és jelenkori magyar történelem kiemelkedő alakjait, cselekedeteiket, illetve szerepüket a magyar nemzet történetében;

- fel tudja idézni az újkori és jelenkori magyar történelem legfontosabb eseményeit, jelenségeit;
- képes felidézni a magyar nemzet honvédő és szabadságharcait;
- ismerje az első és a második világháború legfontosabb eseményeit;
- fel tudja idézni az első és második világháború borzalmait;
- ismerje a diktatúrák főbb jellemzőit.

Fizika

A tanuló

- ismeri a fizika fontosabb szakterületeit;
- tisztában van azzal, hogy az energiának ára van, gyakorlati példán keresztül ismerteti az energiatakarékosság fontosságát, ismeri az energiatermelés környezeti hatásait;
- ismeri a zöldenergia és fosszilis energia fogalmát, az erőművek energiaátalakításban betöltött szerepét;
- megfelelően tudja összekapcsolni a hely- és időadatokat;
- különbséget tesz az út és elmozdulás fogalma között;
- meghatározza az egyenes vonalú egyenletes mozgást végző test sebességét, a megtett utat, az út megtételéhez szükséges időt;
- tisztában van a mozgások kialakulásának okával, ismeri az erő szerepét;
- átlátja, hogy mitől függ a periódusidő;
- tisztában van a rugalmasság és rugalmatlanság fogalmával;

Kémia

A tanuló

- megismeri egy egyszerű laboratórium felépítését, anyagait és eszközeit;
- ismeri a halmazállapot -változásokat, konkrét példát tud mondani a természetből (légköri jelenségek) és a mindennapokból;
- tudja, hogy a keverékek alkotórészeit az alkotórészek egyedi tulajdonságai alapján választhatjuk szét egymástól, ismer konkrét példákat az elválasztási műveletekre (pl. bepárlás, szűrés, ülepités);
- a részecskemodell alapján értelmezi az oldódást;
- különbséget tesz elem, vegyület és keverék között;
- tudja, hogy melyek az anyag fizikai tulajdonságai;
- részecskeszemlélettel értelmezi az oldódás folyamatát és az oldatok összetételét;
- példát mond a valódi oldatra és a kolloid oldatra;
- különbséget tesz elemi részecske és kémiai részecske, valamint atom, molekula és ion között;
- ismeri a legfontosabb elemek vegyjelét, illetve vegyületek képletét;
- tudja, hogy az atom atommagból és elektronburokból épül fel;
- fel tudja írni a kisebb atomok elektronszerkezetét a héja-kon lévő elektronok számával (Bohr -féle atommodell);

- tudja, hogy az atom külső elektronjainak fontos szerep jut a molekula - és ionképzés során;
- érti egyszerű molekulák kialakulását (H_2 , Cl_2 , O_2 , N_2 , H_2O , HCl , CH_4 , CO_2), és fel tudja írni a képletüket;
- érti az egyszerű ionok kialakulását (Na^+ , K^+ , Mg^{2+} , Ca^{2+} , Al^{3+} , Cl^- , O^{2-}), és analógiás gondolkodással következtet az egy oszlopban található elemekből képződő ionok képletére;
- érti az ionvegyületek képletének megállapítását;
- ismeri a köznapok anyagok molekula - és halmazszerkezetét (hidrogén, oxigén, nitrogén, víz, metán, szén -dioxid, gyémánt, grafit, vas, réz, nátrium - klorid);
- érti, hogy az atomok és ionok között jellemzően erősebb, a molekulák között gyengébb kémiai kötések alakulhatnak ki.

Biológia

A tanuló

- ismeri a biológia tudományának kutatási céljait;
- képek , rajzok alapján összehasonlítja a növényi és az állati sejtek felépítését és működését, példák alapján értelmezi az egysejtű életmód jellegzetességeit;
- ismeri az evolúciós fejlődés szempontjait, a földtörténeti időskálán el tudja helyezni ennek mérföldköveit, érti, hogy a mai emberi faj is az evolúció során alakult ki;
- alaktani jellemzők összehasonlítása alapján felismer néhány fontosabb növény- és állatcsoportot, ezekbe besorolást végez;
- konkrét példák vizsgálata alapján összehasonlítja a gombák, a növények és az állatok testfelépítését, életműködéseit és életmódját, ennek alapján érvel az önálló rendszertani csoportba sorolásuk mellett;
- ismeri a földrészek, óceánok legjellegzetesebb tanult növény- és állatfajait;
- a földrészek természetes növényzetét ábrázoló tematikus térképek, fényképek, ábrák segítségével azonosítja bolygónk biotopjait;
- néhány jellegzetes faj példáján keresztül felismeri a kontinensek éghajlati övezetei, kialakult talajtípusai és az ott élő növény- és állatvilág közötti kapcsolatokat;
- életközösségek vizsgálata, képek, valamint ábrák, animációk alapján magyarázza az életközösségekben zajló anyagforgalom folyamatát;
- felismeri az élőlények közötti táplálkozási kapcsolatokat, táplálkozási piramist szerkeszt;
- ismeri a tűrőképesség fogalmát;
- rajzok, fotók, videók és adatok alapján elemzi az élettelen környezeti tényezők és az élőlények közötti kapcsolatokat; ismeri a tűrőképesség fogalmát.

Földrajz

A tanuló

- tájékozódik különböző típusú és tartalmú térképeken, biz-

- tonsággal leolvassa azok információtartalmát, a térképen elhelyez földrajzi elemeket;
- javaslatot fogalmaz meg lakókörnyezete jövőbeli, környezeti szempontokat szem előtt tartó, fenntartható fejlesztésére;
 - elkötelezett szűkebb és tágabb környezete természeti és társadalmi-gazdasági értékeinek megismerése és megőrzése iránt;
 - következtet Magyarország és a Kárpát-medence térségében előforduló természeti és környezeti veszélyek kialakulásának okaira, várható következményeire, térbeli jellemzőire;
 - reális alapokon nyugvó magyarság- és Európa-tudattal rendelkezik;
 - híradásokban közölt regionális földrajzi információkra reflektál;
 - tisztában van az Európai Unió társadalmi- gazdasági jelentőségével;
 - ismeri és meg tudja a térképen mutatni Európa országait, azok fővárosait, nagytájait, azok fő jellemzőit, részeit, folyóit, nagyvárosait;
 - ismeri és jellemzi Európában a tanult országok természet- és gazdaságföldrajzi adottságait;
 - ismeri és értelmezi a társadalmi-gazdasági fejlettségbeli különbségek leírására alkalmazott mutatókat;
 - ismeri a környezet- és a természetvédelem alapvető feladatait és lehetőségeit a földrajzi, környezeti eredetű problémák mérséklésében, megoldásában;
 - példákat nevez meg a természeti adottságok gazdálkodást, életvitelt befolyásoló szerepére;
 - helyi, regionális és a Föld egészére jellemző folyamatok közötti hasonlóságokat, összefüggéseket felismer.

Ének-zene

A tanuló

- ismerje a zenetörténeti korszakok legfontosabb ismertetőjegyeit, történelmi és kulturális hátterét;
- tudja azonosítani az egyes korszakokhoz tartozó zenei műfajokat jellemzőiket, hangszerelési sajátosságait;
- ismerje a kis és nagy terc szerepének fogalmát a dūr és a moll jelleg hangzásában;
- tanult ritmikai ismereteket tudja alkalmazni;
- ismerje a módosított és módosító jel nélküli szolmizációs hangokat.

Vizuális kultúra

A tanuló

- felismeri az egyes témakörök szemléltetésére használt műalkotásokat, alkotókat;
- szöveges vagy egyszerű képi inspiráció alapján elképze-
li és megjeleníti a látványt;
- látványok, képek, médiaszövegek, történetek, szituációk feldolgozása kapcsán személyes módon kifejezi, megje-

- leníti felszínre kerülő érzéseit, gondolatait, asszociációit;
- vizuális megjelenítés során használja a kiemelés, figyelemirányítás, egyensúlyteremtés vizuális eszközeit;
- egyszerű műszaki jellegű ábrázolást végez (pl. metszetrajz, vetületi ábrázolás) saját tervek megjelenítése során szabadkézi rajzban;
- a térbeliséget ábrázolja az egy iránypontos perspektíva szabályaival.

Technika és tervezés

A tanuló

- azonosítja a települések legfontosabb közműveit, közszolgáltatásait;
- beszámol a háztartás műszaki jellegű rendszereinek felépítéséről, működéséről;
- példákat mond takarékosági lehetőségekre;
- beazonosítja a lakás elektromos hálózatában alkalmazott leggyakoribb érintésvédelmi módokat;
- azonosítja a legfontosabb üzemeltetési, karbantartási feladatokat, a leggyakoribb hibákat és azok okait;
- felsorolja az egészséges, élhető település kritériumait;
- megnevezi a településeken található legfontosabb középületeket, közintézményeket és azok szerepét a településen lakók életében;
- azonosítja a települések legfontosabb közműveit, közszolgáltatásait;
- megosztja tapasztalatait a környezetében lévő néhány eszköz működéséről és használatáról;
- információkat értelmez műszaki útmutatókból, használati leírásokból.

Digitális kultúra

A tanuló

- megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat;
- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet alkalmaz;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat;
- a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat;
- ismeri a prezentációkészítés alapszabályait, és azokat alkalmazza;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival;
- ismeri az információkeresés technikáját, stratégiáját;
- tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel.

Testnevelés

A tanuló ismerje:

- a rendgyakorlatok, térbeli alakzatok kialakítását;
- a sportjátékok, technikai és taktikai elemeit;
- a futó, ugró és dobó gyakorlatokat;

- a ritmikus sportgimnasztika elemeit;
- a talajtorna, gerenda, gyűrű összefüggő gyakorlatait;
- a szekrény és támasz ugrások biztonságos végrehajtását.

8. osztály

Magyar nyelv és irodalom

A tanuló

- ismeri a 20. század első felének legkiemelkedőbb alkotóit, vonatkozó művet elolvas, értelmez, azokban felismeri a közösségi és erkölcsi dilemmákat;
- felismeri a lényeges különbséget műfajok között, alkotásokat elemez a tanult szempontok szerint;
- különböző típusú szöveget tud értelmezni;
- képes a mondatfajták felismerésére, alkalmazására;
- ismeri az alapvető nyelvtörténeti emlékeket.

Matematika

A tanuló

- részhalmazokat konkrét esetekben felismer és ábrázol;
- számokat, számhalmazokat, halmazműveleti eredményeket számegyenesen ábrázol;
- véges halmaz kiegészítő halmazának (komplementerének), véges halmazok metszetének és uniójának megállapítása ábrázolás segítségével konkrét esetekben;
- ismeri a racionális számokat;
- a matematikai logika egyszerű, a korosztály számára érthető szakkifejezéseinek ismerete és használata;
- összeszámlálási feladatok megoldása során alkalmazza az összes eset áttekintéséhez szükséges módszereket;
- konkrét szituációkat szemléltet gráfok segítségével;
- ismeri a Pitagorasz-tételt és alkalmazza számítási feladatokban;
- ismeri a százalék fogalmát, mindennapi élethez kötődő százalékszámítási feladatokat megold;
- idő, tömeg, hosszúság, terület, térfogat és űrtartalom mértekegységeket átvált helyi értékes gondolkodás alapján, gyakorlati célszerűség szerint;
- egyszerű betűs kifejezésekkel összeadást, kivonást végez, és helyettesítési értéket számol;
- egy- vagy kéttagú betűs kifejezést számmal szoroz, két tagból közös számtényezőt kiemel;
- egyismeretlenes elsőfokú egyenletet lebontogatással és mérlegelvvel megold;
- gazdasági, pénzügyi témájú egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;
- konkrét halmazok elemei között megfeleltetést hoz létre;
- értéktáblázatok adatait grafikusán ábrázolja;
- egyszerű grafikonokat jellemez;
- ismeri a négyszögek tulajdonságait: belső és külső szögek összege, konvex és konkáv közti különbség, átló fogalma;
- ismeri a speciális négyszögeket (trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtrapéz, négyzet) és azok legfontosabb tulajdonságait;

- a háromszögek és a speciális négyszögek tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában;
- meghatározza háromszögek és speciális négyszögek kerületét, területét;
- ismeri a kör részeit;
- különbséget tesz egyenes, félegyenes és szakasz között;
- megszerkeszti alakzatok tengelyes és középpontos tükröképét;
- geometriai ismereteinek felhasználásával pontosan szerkeszt ábrát;
- felismeri a kicsinyítést és a nagyítást hétköznapi helyzetekben;
- ismeri a kocka, a téglatest, a hasáb és a gúla következő tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló;
- egyenes hasáb, téglatest, kocka alakú tárgyak felszínét és térfogatát méréssel megadja, egyenes hasáb felszínét és térfogatát képlet segítségével kiszámolja
- ismeri a gömb tulajdonságait;
- adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol hagyományos és digitális eszközökkel is;
- konkrét adatsor esetén átlagot számol, megállapítja a leggyakoribb adatot (módusz), a középső adatot (medián), és ezeket összehasonlítja;
- ismeri a gyakoriság és a relatív gyakoriság fogalmát. ismereteit felhasználja a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebbségi/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál.

Idegen nyelv/Angol

A tanuló

- a vonatkozó témakörben és szinten megért szövegeket, képes összetettebb mondatok megalkotására szóban és írásban, ezek kerek fogalmazássá fűzésére, kommunikál;
- önállóan megold a tananyaggal kapcsolatos és egyéb szövegértési feladatokat.

Idegen nyelv/ Angol-emelt

A tanuló

- a vonatkozó témakörben és szinten megért alapvető szövegeket, képes folyékony kommunikációra szóban és írásban;
- olvasott és hallott szöveggel kapcsolatos valamint nyelvtani feladatokat önállóan megold;
- érdeklődik a célnyelvi országok sajátosságai, a hírei iránt, ilyen eredetű médiatartalmakat néz és hallgat, képes ezeket feldolgozni, beszélni róluk.

Etika/Hit és erkölcsstan

A tanuló:

- azonosítja a valós és virtuális térben történő zaklatásokkülönböző fokozatait és módjait, van terve a zaklatásokelkerülésére és kivédésére; tudja, hogy hová fordulhat segítségért;

- értelmezi a szabadság és az önkorlátozás, a tolerancia és a szeretet megjelenését és határait egyéni élethelyzeteiben;
- azonosítja a nemzeti és európai értékek közös jellemzőit;
- ismeri a rá vonatkozó gyermekjogokat;
- értelmezi a szeretetnek, az élet tisztelete elvének a kultúrára gyakorolt hatását;
- a megismert vallások erkölcsi tanításait összeveti személyes véleményével;

Történelem

Témakörök:

A forradalomtól az ezredfordulóig

Együttélés a Kárpát-medencében

Népesedés és társadalom

A demokratikus állam

Régiók története

Mérlegen a magyar történelem

A tanuló

- ismerje az újkori és jelenkori magyar történelem kiemelkedő alakjait;
- képes felidézni a magyar nemzet honvédő ésszabadságharcait;
- tisztában van a 20. század fontosabb politikai eszméivel;
- ismeri hazája államszervezetét;
- ismeri a magyarság, illetve a Kárpát-medence népe együttélésének jellemzőit;
- ismeri a nagy történelmi korszakok elnevezését és időhatárait, néhány kiemelten fontos eseményt, személyt;
- ismeri hazája államszervezetét.

Állampolgári ismeretek

A tanuló

- ismeri a családi háztartás összetevőit, értelmezi a család, gazdálkodását meghatározó és befolyásoló tényezőket;
- ismeri településének, lakóhelyének kulturális, néprajzi értékeit, a település történetének alapvető eseményeit és fordulópontjait;
- ismeri a saját településének, lakóhelyének alapvető jellemzőit, értelmezi a településen működő intézmények és szervezetek szerepét és működését;
- ismeri a magyar állam alapvető intézményeinek feladatkörét és működését;
- megismeri és értelmezi a diákmunka alapvető jogifeltételeit, kereteit.

Fizika

A tanuló

- jellemzi az anyag egyes halmazállapotait, annak sajátosságait, ismeri a halmazállapot-változások jellemzőit, a halmazállapot-változások és a hőmérséklet alakulásának kapcsolatát;
- tudja magyarázni a folyadékokban való úszás, lebegés és elmerülés jelenségét, az erre vonatkozó sűrűségfeltételt;
- ismeri az elektromos állapot fogalmát;

- ismeri az elektromos vezetők és szigetelők fogalmát;
- használja a feszültség, áramerősség, ellenállás mennyiségeket egyszerű áramkörök jellemzésére;
- tudja, hogy a Földnek mágneses tere van; ismeri az állandó mágnes sajátságait, az iránytűt;
- ismeri az aktuálisan használt elektromos fényforrásokat, azok fogyasztását és fényerejét meghatározó mennyiségeket;
- tisztában van a fény egyenes vonalú terjedésével,
- érti a hullámmozgás lényegét és a jellemző legfontosabb mennyiségeket: frekvencia, amplitúdó, hullámhossz, terjedési sebesség;
- ismeri az ózonpajzs elvékonyodásának és az ultraibolya sugárzás erősödésének tényét és lehetséges okait;
- ismeri a Nap szerepét, a csillagászati időegységeket (nap, hónap, év) és azok kapcsolatát a Föld és Hold forgásával és keringésével.

Kémia

A tanuló

- a részecskemodell alapján értelmezi az egyszerű kémiai reakciókat;
- ismeri a kémiai reakciók végbemenetelének legalapvetőbb feltételeit (ütközés, energia);
- ismeri a köznapi élet szempontjából legalapvetőbb kémiai reakciókat (pl. égési reakciók, egyesülések, bomlások, savak és bázisok reakciói, fotoszintézis);
- ismer sav -bázis indikátorokat, érti felhasználásuk jelentőségét;
- ismeri a katalizátor fogalmát, érti a katalizátorok működési elvének lényegét;
- ismeri a korrózió fogalmát és a fémek csoportokba sorolását korrózióállóságuk alapján, érti a vas korróziójának lényegét, valamint a korrózióvédelem módjait;
- ismeri a természettudományos vizsgálatok során alkalmazott legfontosabb mennyiségeket és azok kapcsolatát;
- a részecskemodell alapján értelmezi az oldódást;
- különbséget tesz elem, vegyület és keverék között;
- tudja, hogy melyek az anyag fizikai tulajdonságai;
- részecskeszemlélettel értelmezi az oldódás folyamatát és az oldatok összetételét;
- példát mond a valódi oldatra és a kolloid oldatra;
- a részecskemodell alapján értelmezi az egyszerű kémiai reakciókat;
- ismeri a kémiai reakciók végbemenetelének legalapvetőbb feltételeit (ütközés, energia);
- ismeri a köznapi élet szempontjából legalapvetőbb kémiai reakciókat (pl. égési reakciók, egyesülések, bomlások, savak és bázisok reakciói, fotoszintézis);
- ismer sav -bázis indikátorokat, érti felhasználásuk jelentőségét;

- ismeri a katalizátor fogalmát, érti a katalizátorok működési elvének lényegét;
- ismeri a korrózió fogalmát és a fémek csoportokba sorolását korrózióállóságuk alapján, érti a vas korróziójának lényegét, valamint a korrózióvédelem módjait;
- ismeri természeti környezetének, azon belül a légkörnek, a közetburoknak, a természetes vizeknek és az élővilágnak a legalapvetőbb anyagait;
- érti a globális klímaváltozás, a savas esők, az ózonréteg károsodásának, valamint a szmogoknak a kialakulását és emberiségre gyakorolt hatását;
- azonosítja és példát hoz fel a környezetében előforduló leggyakoribb, levegőt, vizet és talajt szennyező forrásokra;
- tud érvelni a változatos táplálkozás és az egészséges életmód mellett;
- képes a forgalomban lévő kemikáliák (növényvédő szerek, háztartási mosó - és tisztítószer) címkéjén feltüntetett használati útmutató értelmezésére, azok felelősségteljes használatára.

Biológia

A tanuló

- az életformák sokféleségét megőrzendő értéknek kezeli, felismeri a benne rejlő esztétikai szépséget, érvel a biológiai sokféleség veszélyeztetése ellen;
- tájékozott a környezetében található védett fajokról, életközösségekről, ezek eszmei értékéről és biológiai jelentőségéről, ismeri a hazai nemzeti parkok számát, nevét, területi elhelyezkedését, bemutatja védendő életközösségeik alapvető jellemzőit;
- példák alapján elemzi a globális környezeti problémák gazdasági és társadalmi összefüggéseit, a megelőzés, a kárcsökkentés és az alkalmazkodás stratégiáit;
- felismeri az emberi bőr, a csontváz és a vázizomzat főbb elemeit, ezek kapcsolódási módjait, értelmezi a mozgási szervrendszer felépítése és az ember mozgásképessége közötti összefüggéseket;
- ábrák, makettek alapján felismeri az ember anyagforgalmi szervrendszereinek fontosabb szerveit, a megismert külső és belső testkép alapján felidézi azok elhelyezkedését;
- szövegek, ábrák, folyamatvázlatok, videók és szimulációk alapján azonosítja a táplálkozási, keringési, légzési, kiválasztási szervrendszerek alapvető biológiai funkcióit, az életfolyamatok lépéseit;
- az idegrendszer feladatának, működési módjának megértése, a központi és környéki idegrendszer, a gerincvelő és az agyvelő felépítésének vázlatos ismerete, az akaratlagos és a vegetatív szabályozási módok megkülönböztetése;
- az érzékelési képességek (látás, hallás, kémiai és mechanikai érzékelés) és az ezeknek megfelelő érzékszervek

- felépítésének és működésének megértése, ismerete;
- ahormonrendszer feladatának, működési módjának megértése, a főbb hormontermelő szervek azonosítása, a termelt hormonok hatásainak bemutatása, az idegi és a hormonális szabályozás kapcsolatának megértése;
- az immunrendszer és a keringési szervrendszer közötti kapcsolat felismerése, a védekezésben szerepet játszó fontosabb sejttípusok és kémiai anyagok azonosítása, a veleszületett és szerzett immunitás megkülönböztetése;
- azonosítja az emberi egyedfejlődés főbb szakaszait, bemutatja az emberi nemek testi különbözőségének kialakulását, tisztában van a felelős szexuális magatartás ismeretével, értékeli a szexualitás egyéni életviteli és párkapcsolati jelentőségét.

Földrajz

A tanuló

- ismeri és meg tudja a térképen mutatni az Európán kívüli kontinensek tanult országait, azok fővárosait, nagytájait, azok fő jellemzőit, részeit, folyóit, nagyvárosait;
- ismeri és jellemzi Európában a tanult országok természet és gazdaságföldrajzi adottságait;
- ismeri és értelmezi a társadalmigazdasági fejlettségbeli különbségek leírására alkalmazott mutatókat;
- híradásokban közölt regionális földrajzi információkra reflektál;
- példák alapján megfogalmazza a helyi környezetkárosítás tágabb környezetre kiterjedő következményeit, megnevezi és ok-okozati összefüggéseiben bemutatja a globálissá váló környezeti problémákat;
- bemutatja a földrajzi övezetesség rendszerét, ismerteti az övezetek, övek kialakulásának okait és elhelyezkedésének térbeli jellemzőit;
- összehasonlítja az egyes övezetek, övek főbb jellemzőit, törvényszerűségeket fogalmaz meg velük összefüggésben;
- példákat nevez meg a természeti adottságok gazdálkodást, életvitelt befolyásoló szerepére;
- életkori sajátosságainak megfelelő helyzetekben alkalmazza pénzügyi ismereteit (pl. egyszerű költségvetés készítése, valutaváltás, diákvállalkozás tervezése).

Ének-zene

A tanuló

- ismerje a zenetörténeti korszakok legfontosabb ismertetőjegyeit, történelmi és kulturális hátterüket;
- tanult dalok ritmusát tudja hangoztatni;
- tudjon rövid dallamokat átírni betűkottából hangjegyekbe; ismerje a kis és nagy terc szerepének fogalmát a dúr és a moll jelleg hangzásában;
- ismerje a módosított és módosítójel nélküli hangokat és törzshangokat.

Vizuális kultúra

A tanuló

- felismeri az egyes témakörök szemléltetésére használt

műalkotásokat, alkotókat;

- szöveges vagy egyszerű képi inspiráció alapján elképze-
li és megjeleníti a látványt;
- látványok, képek, médiaszövegek, történetek, szituációk
feldolgozása kapcsán személyes módon kifejezi megjele-
nítési felszínre kerülő érzéseit, gondolatait, asszociációit;
- elvont fogalmakat, művészeti tartalmakat belső képek
összekapcsolásával bemutat, magyaráz és különböző vi-
zuális eszközökkel megjelenít;
- ábrázolja a térbeliséget egy iránypontos perspektíva sza-
bályaival;
- alkalmazza a két iránypontos perspektíva szabályait szög-
letes testek rajzi megjelenítésében.

Digitális kultúra

A tanuló

- megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat;
- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építő-
elemeit;
- a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet alkalmaz;
- tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat
érintő fenyegetésekkel;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a
felhőszolgáltatásokat;
- a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a
multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi
el és formázza meg a szükséges objektumokat;
- cellahivatkozásokat, képleteket, egyszerű statisztikai
függvényeket használ táblázatkezelő programban;
- az adatok szemléltetéséhez diagramot készít.

Testnevelés

A tanuló ismerje

- a gimnasztikai gyakorlatok, gyakorlatsorok, zenével össz-
hangban történő végrehajtását;
- sportjátékokban, technikai és taktikai elemeket;
- a játékszabályok pontos ismeretét és betartását;
- a tanult futó, ugró, dobó gyakorlatok végrehajtását;
- az egészséges életmódhoz kapcsolódó kérdéseket.